

ВИОЛЕТА МИЦЕВА
УВОДНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ
„ИМЕННИТИ РАЗУЗНАВАЧИ“

chitanka.info

Вацлав Павел Боровичка е един от най-популярните и плодовити съвременни представители на документалната литература в Чехословакия. Творбите му се характеризират с актуалност на разработваната тематика и способността на автора увлекателно и убедително, опирайки се върху многобройни факти и документи, да разгръща сюжета на всяко от своите произведения. Фактът, че книгите му се издават многократно, и то в големи тиражи, в Чехословакия и в други страни е доказателство за техните качества. Неговото перо не е безразлично и към създаването на киносценарии и телевизионни сериали, някои от които се излъчват на малкия и големия екран и у нас.

„Пиша документална литература, но и комедии главно за киното и телевизията — споделя В. П. Боровичка. — Но това не означава, че съм раздвоена, противоречива личност. Мисля, че тук съществува закономерна зависимост. Едната ми дейност допълва другата. Разработвам сериозни теми, но съм човек, изпълнен с оптимизъм. Затова мечтая винаги да вървя по тази страна на улицата, която е огряна от слънцето.“

Роден през 1920 година в Прага, В. П. Боровичка следва икономика. Това го улеснява да натрупа много от онези основни знания, които след това успешно използва в творческата си дейност. Многократните му пътувания из цял свят (посетил е шейсет страни), работата в архиви на различни страни, ползването на чужди езици позволяват на писателя да натрупа много материал, върху който след това гради повествованието на своите произведения.

Специфичен за писателя е неговият стремеж да се впуска по горещите следи на събитията, предизвикали широк интерес и отзвук в света, и да запълва „белите петна“ в литературата на факта. Така под неговото перо излиза книга за жените шпионки в света (в нея не липсва глава и за Мата Хари). Авторът надниква в подготовката и хода на големи афери, какъвто е скандалът „Уотъргейт“, и търси истинските причини за тях. Той разнищва до най-малки подробности развитието на интересуващите го събития, а често предупреждава и за последиците от други подобни деяния. Вниманието на В. П. Боровичка се привлича и от редица политически убийства и атентати. Тази тематика намира отражение в книгите му „Убийството на ясновидеца Ханусен“, „Тайните на шпионажа“ и др. Между някои от творбите му има приемственост. Такъв е случаят с книгата „Атентати, които

трябваше да променят света“, чието продължение „Изстрели из засада“ беше посрещнато с много голям интерес. В двете книги намират широко място някои от най-показателните политически убийства от древността до наши дни.

Последната засега творба на автора, която излезе от печат в ЧССР през 1986 година, е „Векът на чакалите“. В една от главите ѝ писателят е надникнал зад кулисите на извършения атентат срещу главата на римокатолическата църква папа Йоан-Павел Втори през 1981 година.

Българските читатели се срещнаха за първи път с В. П. Боровичка чрез книгата му „Изстрели из засада“ (1980 г.). След нея се появиха — в обратен ред на създаването им от автора — „Атентати, които трябваше да променят света“ (1983 г.), а през 1985 г. — „Строго секретни шифри“.

Сега в ръцете на читателя е една от най-издаваните творби на Боровичка в Чехословакия през последните години „Именити разузнавачи“ (заглавието по оригинала е „Майстори (асове) на разузнаването“). Най-напред тя се появи през 1969 г., но след това беше преиздадена през 1974 и 1983 г. Предмет на повествованието са животът и дейността на трима изтъкнати представители на съветското разузнаване — легендарния полковник Рудолф Абел (Мартин Колинс), Гордън Лонсдейл (Г. Лонов), военновъздушния аташе на Швеция полковник Стик Венерстрьом (със съгласието на автора тази част от книгата не е преведена) и Ким Филби.

Кое привлича най-много в творбите на Боровичка? Те не са нито подробна историческа хроника, нито строго социологическо проучване, нито пък стриктно съдебно дирене. Възприетият метод широко да използва похватите на криминалния жанр му позволява да държи читателя в напрежение, да го води уверено зад политическите кулиси на разглежданите събития, да ги подплатява с неопровержими факти. Разбира се, би било пресилено, ако твърдим, че всичко е напълно достоверно, че някои автори твърдения и постановки не предизвикват спорове и съмнения. Макар и да си служи с богат фактически материал — напр. в „Именити разузнавачи“, — той на места се доверява изключително на публикуваното в печата — особено западния, отколкото на очевидци или участници в събитията. И това не

е необяснимо, защото Боровичка често пише за хора, които вече не са между живите.

В книгата си „Уотъргейт“ Боровичка недвусмислено доказва, че предизвикалият толкова политически последици скандал не е нещо случайно и изолирано, а е потвърждение на политическата практика в САЩ през седемдесетте години. В крайна сметка и сегашната афера с незаконни продажби на оръжия от САЩ — известна под названието „Ирангейт“ — е не по-малко потвърждение на казаното за „Уотъргейт“, Надниквайки в работата на израелската тайна служба „Мосад“, вниманието на автора в „Шпионите от Тел Авив“ е съсредоточено върху нейната злокобна роля за осуетяване на опитите за постигане на мир в Близкия изток, за напрегнатата и взривоопасна обстановка в този район на света.

По думите на самия Боровичка много още са темите, които би искал да осветли, много е материалът, който е натрупал. Неговите читатели не само в Чехословакия, но и в други страни навярно ще имат възможност и в бъдеще да се запознават с резултатите от напрегнатия му плодотворен труд.

Февруари 1987 г.

Виолета Мицева

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.